

3197

ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ У ТИТОГРАДУ

Др ДУШАН ВУЧКОВИЋ

ДРВНА ИНДУСТРИЈА У ЦРНОЈ ГОРИ

1873 — 1941

ТИТОГРАД, 1969.

ПРЕДГОВОР

Дрвна индустрија Црне Горе у периоду бивше црногорске државе састојала се од мањег броја пилана поточара и свега двије мале парне пилане, а у периоду Краљевине СХС и Југославије њу је представљала само механичка прерада дрвета, тј. пилане и двије мале радионице намјештаја. Па ипак, — она је у оба периода одиграла одређену улогу у привредном животу Црне Горе и развоју њених производних снага.

О дрвној индустрији Црне Горе тога времена објављено је нешто података, али њена улога, значај и мјесто које је заузимала у оквиру цјелокупне индустрије и привреде Црне Горе — нијесу још довољно обрађени. Нарочито нијесу објашњени разлози који су условљавали развитак дрвно-индустријских постројења по времену подизања, њиховој врсти и структури, броју и дужини рада, а остале су сасвим неразјашњене противрјечности и диспропорције између обима индустријског искоришћавања шума у Црној Гори и степена развоја њене дрвне индустрије. Осим тога, готово сви до сада објављени подаци о пиланама непотпуни су, јер или не дају битне елементе о њима и њиховом раду — дужину рада, висну производње, врсту прерађеног дрвета, јачину погона, опремељеност, број уопслене радне снаге, уложене инвестиције итд., или су поједини од наведених елемената погрешни. Објављени подаци појединачно за неке пилане су, уз то, и нетачни, нарочито у погледу времена подизања и њиховог капацитета, односно броја радних машина (гатера). У досадашњим радовима посебан недостатак представља и одсуство података о дужини трајања рада највећег броја пилана, а постојање и рад неких парних пилана нијесу уопште ни забиљежени. Неки погрешни подаци о пиланама из периода Краљевине СХС и Југославије — објављени у том периоду — некритички се узимају као тачни и појављују се у публикацијама из периода нове Југославије, што даје нетачну представу о капацитету и раду односних пилана. Уз ово, треба нагласити да и неки званични подаци — како објављени тако и архивски — нијесу лишени и грубих грешака и нетачности, што такође отежава установљивање правог стања неких елемената код појединих пиланских постројења, или положаја и стања цјелокупне индустрије. Посеб-